

KARAR KURALI TALİMATI

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Rev.Tarihi-No	Sayfa
BTÜ-MERLAB-T-084	19.11.2020	21.08.2023-03	1 / 4

İÇİNDEKİLER

1. Amaç
2. Kapsam
3. Referanslar
4. Tanımlar ve Kısaltmalar
5. Sorumluluk
6. Yöntem
  - 6.1. Genel Bilgi
  - 6.2. Karar Kuralı Seçimi
7. Dokümantasyon

Elektronik nüshanın basılı hali kontrolsüz kopyadır

Hazırlayan:
Kalite Yönetici Yardımcısı

Kontrol Eden:
Kalite Yöneticisi

Onaylayan:
Müdür

KARAR KURALI TALİMATI

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Rev.Tarihi-No	Sayfa
BTÜ-MERLAB-T-084	19.11.2020	21.08.2023-03	2 / 4

1. AMAÇ

Deney sonuçlarına göre önceden belirlenmiş bir gerekliliğe uygunluğu belirtirken, uygunluk değerlendirmesinde ölçüm belirsizliğinin nasıl hesaba katılacağını açıklayan kuralları belirlemektir. Uygunluk bildiriminin nasıl yapılacağı, yasal otoriteler veya düzenleyici kuruluşlar ve zorunlu mevzuatlarda tanımlanmış ise bu talimatta belirtilen kurallar uygulanmaz.

2. KAPSAM

Bu talimat, BTÜ-MERLAB bünyesinde yapılan deneylerde müşteri talebi ile uygulanacak karar kuralını kapsamaktadır.

3. REFERANS DÖKÜMANLAR

- TS EN ISO/IEC 17025:2017 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Gereklilikler
- ISO/IEC Guide 98-4- Uncertainty of measurement- Part 4: Role of measurement uncertainty in conformity assessment
- Eurachem /Citac Guide Use of uncertainty information in compliance assessment
- Eurolab Technical Report No.01/2017-Decision rules applied to conformity assessment
- ILACG8 Karar Kuralı Rehberi
- Tarım ve Orman Bakanlığı Karar Kuralı Rehberi

4. TANIMLAR ve KISALTMALAR

Spesifikasyon: Mevzuat, standart, şartname gibi deney sonuçlarının uygunluğunun değerlendirildiği dokümanlardır.

5. SORUMLULUK

1. Bu talimatın hazırlanmasından, kontrol edilip onaylatılmasından ve gerektiğinde güncellenmesinden Kalite Yöneticisi sorumludur.
2. Talimatın onaylanması ve yürürlüğe konulmasından, BTÜ-MERLAB Müdürü sorumludur.
3. Talimatın uygulanmasına yönelik sorumluluklar talimat içerisinde belirtilmiştir.
4. BTÜ-MERLAB bünyesinde test/analiz yapan tüm personel bu talimatı uygulamakla yükümlüdür.

Hazırlayan:
Kalite Yöneticisi Yardımcısı

Kontrol Eden:
Kalite Yöneticisi

Onaylayan:
Müdür

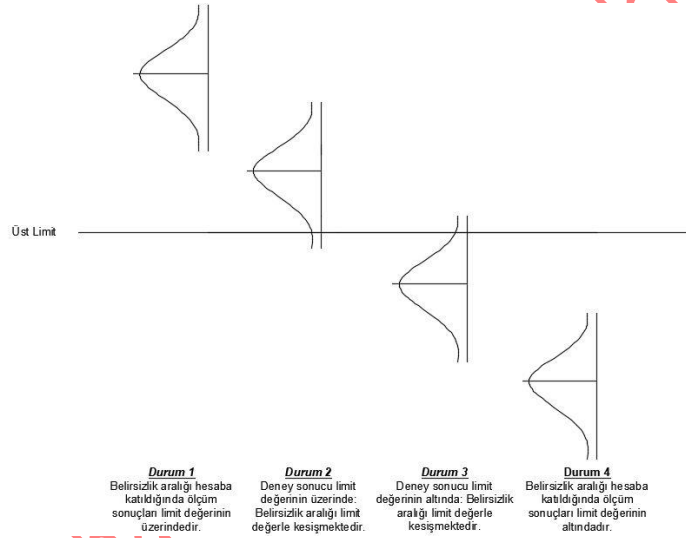
KARAR KURALI TALİMATI

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Rev.Tarihi-No	Sayfa
BTÜ-MERLAB-T-084	19.11.2020	21.08.2023-03	3 / 4

6. YÖNTEM

6.1. Genel Bilgi

Deney sonuçları spesifikasyonlara veya yönetmeliklere karşı uygunluğun değerlendirilmesinde kullanıldığında, ölçüm sonuçlarının belirsizliğinin de dikkate alınması gerekmektedir. Şekil I.de yer alan 1 ve 4 numaralı durumlarda, belirsizlik aralığının da hesaba katıldığı ölçüm sonuçları, belirgin bir şekilde limit değerinin üstünde veya altında kalmaktadır. Dolayısıyla bu iki durumda uygunluğun değerlendirilmesi çok nettir. Ancak 2 ve 3 numaralı durumlarda, uygunluğun değerlendirilmesi çok net değildir, çünkü belirsizlik aralığı limit değeriyle kesişmektedir. Uygunluk bildirimini nasıl yapılacağı, yasal otoriteler veya düzenleyici kuruluşlar ve zorunlu mevzuatlarda tanımlanmamış ise uygunluk veya uygunsuzluk durumlarının belirlenmesi için karar kuralı oluşturulmuştur.

Şekil 1. Üst Limit ile Uygunluk Değerlendirmesi

6.2 Karar Kuralı Seçimi

Şekil I'de yer alan 2. ve 3. durumlardaki sonuçların limit değerlere uygun olup olmadığına karar vermek için, yanlış karar verme risklerini hesaba alan bir karar kuralına ihtiyaç vardır. Uygunluk değerlendirme kriterlerini belirtilen şartname, yönetmelik, standart vb. dokümanlarda nasıl karar verileceği tanımlanmamış ise **Basit Kabul Kuralı (Paylaşılan Risk Kuralı)** uygulanır. Bu kural dünya çapında en fazla kullanılan kuraldır (ISO 98-4, Decision rule on Simple acceptance). Bu kural genellikle paylaşılan risk olarak adlandırılır, çünkü son kullanıcı bazı riskler alır; Şöyle ki, üzerinde anlaşmaya varılan bir ölçüm yöntemiyle test edildikten sonra ürün/numune yasal mevzuata veya spesifikasyona uygun olmayabilir. Bu durumda, üzerinde anlaşmaya varılan ölçüm yönteminin belirsizliğinin kabul edilebilir olduğu yönünde üstü kapalı bir varsayım

Hazırlayan:
Kalite Yönetici Yardımcısı

Kontrol Eden:
Kalite Yöneticisi

Onaylayan:
Müdür

KARAR KURALI TALİMATI

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Rev.Tarihi-No	Sayfa
BTÜ-MERLAB-T-084	19.11.2020	21.08.2023-03	4 / 4

bulunmaktadır. İlgili mevzuat karar kuralını açıkça tanımlandı ise tanımlanan kuralın kullanılması zorunludur (ILAC, Karar Kuralları ve Uygunluk Beyanlarına ilişkin Rehber).

Değerlendirmeye ilişkin örnek uygulamalar (Tarım-Orman Bakanlığı Karar Kuralı Talimatı):

1.

Analiz	Sonuç	LOD/ LOQ	Ö.B. (±)	G.K. (%)	Cihaz	Analiz Metodu	D. Limiti	D. Mevzuatı	D.
Asitlik/Toplam Asit	6,02 ml/100 g	-	0,06	-	-	TS 5000	≤6	Teknik Şartnamenin 3,2,2,4 maddesi	UD

Şubat 2018TEK.H.:06-227C sayılı Teknik Şartnamenin Madde 3,2,2,4 maddesine göre Asitlik parametresi UYGUN DEĞİLDİR.

Ölçüm belirsizliği değeri “Basit Kabul Kuralına” göre değerlendirilmiş ve sonuçlar güven düzeyi ve ölçüm belirsizliği değerlendirilmeden sınır değere göre uygunluk beyanı yapılmıştır.

2.

Analiz	Sonuç	LOD/ LOQ	Ö.B. (±)	G.K. (%)	Cihaz	Analiz Metodu	D. Limiti	D. Mevzuatı	D.
Asitlik/Toplam Asit	5,98 ml/100 g	-	0,06	-	-	TS 5000	≤6	Teknik Şartnamenin 3,2,2,4 maddesi	U

Şubat 2018TEK.H.:06-227C sayılı Teknik Şartnamenin Madde 3,2,2,4 maddesine göre Asitlik parametresi UYGUNDUR.

Ölçüm belirsizliği değeri “Basit Kabul Kuralına” göre değerlendirilmiş ve sonuçlar güven düzeyi ve ölçüm belirsizliği değerlendirilmeden sınır değere göre uygunluk beyanı yapılmıştır.

7. DOKÜMANTASYON

Hazırlayan:
Kalite Yönetici Yardımcısı

Kontrol Eden:
Kalite Yöneticisi

Onaylayan:
Müdür